

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Anna Kowacz-Braun SSA Teresa Rak
Protokolant:	sekr.sądowy Marta Matys

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelarii (...) S.A. w Ł.

przeciwko J. D.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 27 maja 2016 r. sygn. akt IX GC 1061/14

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że: „umarza postępowanie w przedmiocie kwoty 16.938,95 zł (szesnaście tysięcy dziewięćset trzydzieści osiem 95/100 złotych)”;**
- 2. oddala apelację w pozostałej części;**
- 3. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania apelacyjnego.**

SSA Anna Kowacz-Braun SSA Jan Kremer SSA Teresa Rak

I ACa 1126/16

UZASADNIENIE

Strona powodowa Kancelaria (...) Spółka Akcyjna w Ł. w dniu 6 listopada 2014 r. wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanej J. D. domagając się wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zobowiązującego pozwaną do zapłaty stronie powodowej kwoty 121 006,87zł z ustawowymi odsetkami oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Na uzasadnienie strona powodowa podniosła, że w dniu 24 września 2014 r. nabyła na podstawie umowy cesji zawartej z K. O.

(...)(...)(cedentem) przysługującą mu wobec pozwanej wierzytelność z tytułu współpracy handlowej z pozwaną dotyczącą realizacji zamówień na ekrany billboardowe.

Po przekazaniu sprawy z elektronicznego postępowania upominawczego do Sądu Okręgowego w Krakowie, IX Wydziału Gospodarczego, strona powodowa w dniu 8 stycznia 2015 roku ograniczyła powództwo do kwoty 103 161,79 zł, ze względu na dokonanie przez pozwaną wpłaty na rachunek powoda 20 000 zł w dniu 16 grudnia 2014 r. a następnie ponad kwotę 16 938,95 zł.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, że nie została zawiadomiona o umowie cesji, a należność spłaciła w tym w części zgodnie z ugodą zawartą z K. O., zawartą już po zawarciu umowy cesji.

Wyrokiem z dnia 27 maja 2016 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo co do kwoty 16.938,95 zł, umorzył postępowanie w pozostałym zakresie i w punkcie III zasądził od strony powodowej Kancelarię (...) Spółki Akcyjnej w Ł. na rzecz pozwanej J. D. kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że pozwana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła z K. O. - cedentem, w dniu 31 lipca 2014 r. umowę o współpracy handlowej. Umowa określała zasady współpracy handlowej, warunki sprzedaży, płatności oraz warunki rozwiązania umowy. K. O. wystawiał faktury VAT obejmujące sprzedany pozwanej towar. Pozwana dokonała częściowej zapłaty za zamówiony towar. W dniu 25 sierpnia 2014 r. dokonała wpłaty na rachunek bankowy cedenta w wysokości 50 000 zł tytułem częściowej zapłaty za fakturę nr (...), w dniu 27 października 2014 r. dokonała kolejnej wpłaty w wysokości 30 000 zł tytułem częściowej zapłaty za fakturę, nie wskazując numeru faktury. W dniu 24 września 2014 r. K. O. zawarł ze stroną powodową – Kancelarią (...) Spółką Akcyjną w Ł. umowę inwestycyjną cesji powierniczej nr(...) Zgodnie z postanowieniami wiążącej cedenta i cesjonariusza umowy, w § (...)cesjonariusz zobowiązał się wobec cedenta do zawiadomienia dłużnika o przelewie wierzytelności niezwłocznie po podpisaniu umowy. Na karcie długu 4b z dnia 21 października 2014 r. została wpisana kwota pozostała do zapłaty w wysokości 148 725,17 zł. W dniu 27 października 2014 r. strona powodowa skierowała do pozwanej wezwanie do zapłaty wraz z zawiadomieniem o zbyciu wierzytelności przysługującej K. O. na rzecz strony powodowej w wysokości 150 742,01 zł. Zawiadomienie wraz z wezwaniem do zapłaty strona powodowa wysłała pocztą na adres pozwanej wskazany w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Korespondencja skierowana do pozwanej została odebrana przez jej brata – M. S. w dniu 31 października 2014 r. Brat pozwanej nie przekazał listu pozwanej jak również nie powiadomił jej o odebranej korespondencji. Pozwana nie zamieszkiwała pod wskazanym adresem od wielu lat i nie odbierała korespondencji kierowanej pod ten adres. W dniu 16 grudnia 2014 r. pozwana dokonała kolejnej wpłaty na konto cedenta w wysokości 20 000 zł. W dniu 23 grudnia 2014 r. pozwana zawarła z cedentem ugodę dotyczącą w części niezapłaconych faktur w wysokości 98 725,17 zł. Przyczyna zadłużenia w umowie została określona jako niezgodność wymiarów docelowych nieustalonej ilości tablic. Zgodnie z §(...)ugody strony ustaliły harmonogram wpłat. Cedent zrzekł się w przedmiotowej ugodzie odsetek od wystawionych, a nie opłaconych w terminie faktur. Pozwana wywiązała się z terminów zapłaty ustalonych w podpisanej przez strony ugody. W dniach 7, 15, 19 i 30 stycznia 2015 roku pozwana dokonała wpłat w łącznej wysokości 50 000 zł na konto cedenta. W dniu 4 lutego 2015 r. dokonała ostatniej wpłaty w wysokości 20 000 zł. W dniu 20 lutego 2015 r. pozwana oraz cedent spisali aneks do ugody z dnia 23 grudnia 2014 r. w którym strony dokonały wzajemnych rozliczeń. Strony ustaliły, że zobowiązania wobec cedenta zostały zaspokojone. Sąd Okręgowy poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o przedstawione przez strony dokumenty, których autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron oraz osobowe środki dowodowe w postaci zeznań świadka Ł. D. i M. S.. Sąd Okręgowy przeprowadził również dowód z przesłuchania pozwanej J. D.. Zeznania tych świadków Sąd uznał za wiarygodne w całości. W odniesieniu do zeznań K. O. Sąd Okręgowy nie uznał ich za wiarygodne. Zeznania tego świadka są sprzeczne z ustaleniami poczynionymi na podstawie dowodów z dokumentów oraz zgodnymi z nimi zeznaniami pozostałych świadków, dlatego Sąd Okręgowy odmówił waloru wiarygodności zeznaniom tego świadka. W ocenie Sądu Okręgowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Umowa cesji wierzytelności zawarta pomiędzy cedentem, a powódką była ważna, lecz wiązała wyłącznie cedenta i powódkę. Zgodnie z art. 512 k.c. dopóki zbywca nie zawiadomi dłużnika o przelewie, spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie. W toku postępowania, na podstawie zebranych dowodów z dokumentów oraz osobowych

źródeł dowodowych Sąd Okręgowy ustalił, że cedent nie spełnił ciężącego na nim obowiązku powiadomienia dłużnika o przelewie wierzytelności na stronę powodową. Pozwana nie została również skutecznie poinformowana o zmianie wierzyciela przez stronę powodową. Zawiadomienie dłużnika przez cedenta stanowi oświadczenie wiedzy. Może być dokonane przez cedenta w jakikolwiek sposób, także ustnie. W wypadku gdy cedent nie zawiadomił dłużnika o przelewie, cesjonariusz musi wykazać, że mimo braku takiego zawiadomienia dłużnik wiedział o fakcie przelewu w momencie spełniania świadczenia. Sąd Okręgowy dokonał oceny na podstawie zeznań świadków oraz dowodu z dokumentów. Na tej podstawie ustalił, że informacja o przelewie nie dotarła do pozwanej zarówno od strony powodowej, jaki i cedenta. Zawiadomienie wysłane przez stronę powodową nie dotarło do pozwanej, co jednoznacznie potwierdziły zeznania świadków oraz samej pozwanej. Również cedent nie poinformował pozwanej o przelewie wierzytelności prowadząc z nią rozmowy dotyczące spłaty należności i spisując ugodę po dacie zawarcia umowy przelewu wierzytelności. Uгода zawarta pomiędzy pozwaną i cedentem, w opinii Sądu Okręgowego wiąże powódkę, ze względu na brak wiedzy pozwanej o przelewie wierzytelności. Dlatego też w punkcie I wyroku Sąd Okręgowy oddalił powództwo w przedmiocie kwoty dochodzonej w pozwie w wysokości 16 938,95 zł. W punkcie II wyroku umorzył postępowanie w pozostałym zakresie – ze względu na cofnięcie przez powódkę pozwu w tym zakresie. W punkcie III wyroku orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c. Jako że stroną powodową należało uznać za stronę przegrywającą, zobowiązana jest ona do zwrotu pozwanej poniesionych kosztów postępowania. Na koszty procesu złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika, które zgodnie z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wyniosło 3 617 zł, w tym opłata skarbową za pełnomocnictwo w wysokości 17 zł.

Wyrok ten zaskarżyła apelacją strona powodowa w zakresie pkt I - co do oddalenia powództwa co do kwoty 16.938,95 zł, w sytuacji gdy powinno być wydane orzeczenie umarzające postępowanie w tym zakresie, analogicznie jak w pkt II wyroku; w zakresie pkt III - co do zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie przepisów postępowania :

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku, zwłaszcza wyrażającego się w błędnym ustaleniu stanu faktycznego sprawy oraz pominięciem ustaleń faktycznych części materiału dowodowego, a w szczególności ograniczenia powództwa dokonanego na rozprawie w dniu 21.01.2016 r. oraz dokumentów w postaci korespondencji e-mail złożonej na rozprawie w dniu 12.05.2016 r. i dopuszczonej jako dowód w sprawie;
- art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez wydanie wyroku z pominięciem stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, w szczególności z pominięciem ograniczenia powództwa dokonanego na rozprawie w dniu 21.01.2016 r. w tym również dowodów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, dokumentów w postaci korespondencji e-mail złożonej na rozprawie w dniu 12.05.2016 r. i dopuszczonej jako dowód w sprawie, oraz zeznań świadka Ł. D. w zakresie skonfrontowanym z treścią tychże e-maili;
- art. 325 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 k.p.c. poprzez wydanie wyroku oddalającego powództwo w pkt 1 wyroku, mimo że roszczenie co do tej kwoty wygasło na skutek złożonego oświadczenia powódki o cofnięciu w tym zakresie żądania, a co za tym idzie Sąd w pkt 1 wyroku wydał orzeczenie wykraczające poza żądanie strony powodowej;
- art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. w z. z art. 6 k.c. poprzez niezasadne uznanie, że strona powodowa nie wykazała, że doszło do skutecznego zawiadomienia pozwanej o cesji, w sytuacji gdy wynika to nie tylko z wezwania wysłanego i odebranego na adres prowadzonej działalności gospodarczej z rejestru (...), ale także z korespondencji e-mail złożonej na rozprawie w dniu 12.05.2016r., w tym z zeznań w tym zakresie świadka Ł. D. oraz z zeznań świadka K. O., który w swoich zeznaniach przyznał, że pozwana była powiadamiana o cesji z powódką (ale mimo to prowadził z pozwaną ustalenia dotyczące zadłużenia], jak również z tego, że pozwana do dnia dzisiejszego posługuje się adresem do doręczeń ujawnionym w rejestrze (...);

- art. 98 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie - zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w sytuacji gdy powódka w sposób zasadny i prawidłowy wytoczyła powództwo, wzywając uprzednio pozwaną do zapłaty i zawiadamiając ją skutecznie o cesji wierzytelności, zarówno przesyłką listową wysłaną na adres do doręczeń z (...), ale również za pośrednictwem cedenta oraz za pośrednictwem korespondencji e-mail dopuszczonej jako dowód na rozprawie w dniu 12.05.2016 r.;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wydanie orzeczenia opierając się jedynie na części materiału dowodowego oraz tylko i wyłącznie na protokole skróconym z rozpraw, z pominięciem nagrań z przebiegu rozpraw, a które to nagrania w świetle treści protokołów pisemnych, jako jedynie odzwierciedlają pełen przebieg rozpraw i przebiegu postępowania dowodowego, co skutkowało tym, że Sąd „nie zauważył” ograniczenia powództwa oraz dodatkowej dokumentacji e-mail; błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę zebranego materiału dowodowego, w szczególności nienależytej oceny i braku oceny: korespondencji e-mail złożonej na rozprawie w dniu 12.05.2016 r. mającej to znaczenie, że potwierdzała ona twierdzenie strony powodowej, że pozwana o cesji wiedzę miała, korespondencji wysłanej przez pozwaną i do pozwanej na adres do doręczeń wskazany w (...) znajdującej się w aktach sprawy, co w efekcie doprowadziło Sąd do błędnej konkluzji, że pozwana nie mogła wiedzieć o zmianie wierzyciela, mimo że pozwana sama wskazuje ten adres jako własny (m.in. pismo pozwanej z dnia 6.02.2015 r. w aktach sprawy), co zaś skutkowało błędnym uznaniem, że roszczenie powódki było niezasadne;

- błędne uznanie, że pozwana nie została zawiadomiona o cesji wierzytelności - w sytuacji, gdy pozwana w prowadzonej działalności gospodarczej, a także w toku niniejszego procesu fm.in. pismo pozwanej z dnia 6.02.2015 r. w aktach sprawy, ugoda z cedentem; faktury VAT);posługuje się adresem do doręczeń ujawnionym w (...) (G.(...) (...) G.), a konsekwencje braku aktualizacji adresu (jeśli faktycznie doszło do jego zmiany) obciążają tylko i wyłącznie pozwaną jako przedsiębiorcę w stosunkach z podmiotami trzecimi; błędne uznanie, że porozumienie się pozwanej z cedentem, bez udziału nabywcy wierzytelności, świadczy o braku wiedzy pozwanej o cesji - w sytuacji gdy, z doświadczenia życiowego wynika, że dłużnicy niejednokrotnie mimo wiedzy o zmianie wierzyciela, spłacają zadłużenie do rąk cedenta, a ten świadczenie przyjmuje, godząc się na ewentualne konsekwencje wynikające z naruszenia umowy cesji; odmowę dania wiary zeznaniom cedenta K. O. w zakresie, w jakim świadek potwierdził, że pozwana o cesji wiedziała, w sytuacji gdy treść zeznań tego świadka odnośnie cesji koresponduje ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z dowodem z dokumentów - korespondencji e-mail oraz zawiadomieniem o cesji skutecznie doręczonym na adres do doręczeń pozwanej; uznanie za prawdziwe i wiarygodne zeznania pozwanej, świadka M. S. oraz Ł. D. w zakresie w jakim mają one świadczyć o niewiedzy pozwanej co do cesji wierzytelności, w sytuacji gdy zeznania te wykluczają się, nie korespondują ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności w szczególności z dowodem z dokumentów - korespondencji e-mail, zawiadomieniem o cesji skutecznie doręczonym na adres do doręczeń pozwanej, z korespondencją kierowaną od i do pozwanej na adres ujawniony w (...);

2) naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 33 oraz art. 33a ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, w zw. z art. 512 i nast. k.c. poprzez ich niezastosowanie - Sąd orzekający pominął domniemanie prawne wynikające z tychże przepisów - na ich mocy wprowadzona została zasada domniemania prawdziwości danych wpisanych do (...) oraz skuteczności doręczenia na ujawniony adres do doręczeń. W związku z tym, że dane w (...) zostały wpisane zgodnie z wnioskiem przedsiębiorcy, odpowiedzialność za brak prawdziwości tych danych ponosi przedsiębiorca, jeśli nie wystąpił z wnioskiem o ich sprostowanie, uzupełnienie lub wykreślenie - na dzień złożenia pozwu, na dzień ogłoszenia wyroku, a także na dzień złożenia przedmiotowej apelacji, w rejestrze (...) nadal figuruje ten sam adres do doręczeń pozwanej, zatem pozwana choćby tylko poprzez wezwanie na adres do doręczeń z (...), doręczone wraz z zawiadomieniem o cesji pomijając nawet późniejszą korespondencją e-mail) została skutecznie zawiadomiona o cesji wierzytelności.

Mając na uwadze powyższe strona powodowa wniosła o:

- zmianę zaskarżonego w ten sposób, że z uwagi na skuteczne cofnięcie powództwa Sąd umarza postępowanie oraz zasądza od pozwanej, jako przegrywającej spór, na rzecz powódki kosztów postępowania;

- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie w dniu 30 grudnia 2016 r.

Strona powodowa oświadczyła że cofnęła pozew w zakresie kwoty 16938,95 zł ze zrzeczeniem się roszczenia i w związku z tym wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku przez umorzenie postępowania.

Pozwana zaś potwierdziła, że takie cofnięcie pozwu i zrzeczenie nastąpiło przed Sądem I instancji i wyraziła na to zgodę w związku z czym wnosi o zmianę wskazanego wyroku w pkt. I i umorzenie postępowania, a w pozostałym zakresie oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów procesu wobec norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Wyrok Sądu I instancji w zakresie punktu I podlega zmianie bowiem strona powodowa w zakresie oddalonego żądania cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia a powódka wyraziła na to zgodę. Zgodnie zaś z art. 355 § 1 Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew. Stosownie zaś do art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny zmienił punkt I zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się zaś do zasądzonych przez Sąd Okręgowy kosztów procesu Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że zaskarżone orzeczenie odpowiada prawu.

Zgodnie z art. 203 § 2 k.p.c. skutkiem cofnięcia pozwu jest to, że na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty procesu. Cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia skutkuje co do zasady, że powód uznawany jest za przegrywającego sprawę, a to skutkuje w płaszczyźnie kosztów postępowania. Odmiennie jest w sytuacji spełnienia świadczenia po doręczeniu odpisu pozwu. W judykaturze utrwalony jest pogląd, że zaspokojenie przez pozwanego roszczenia powoda po wytoczeniu powództwa jest równoznaczne z przegraniem sprawy przez pozwanego (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21.7.1951 r., C 593/51, OSN 1952, Nr 2, poz. 49 i z dnia 12.8.1965 r., I CZ 80/65, OSNC 1966, Nr 3, poz. 47). Jeżeli więc powód cofa pozew ze względu na to, że po jego wniesieniu pozwany spełnił świadczenie, i wnosi o przyznanie mu kosztów, to art. 98 § 1 k.p.c. stanowi w zasadzie podstawę do zasądzenia ich od pozwanego na rzecz powoda zgodnie z regułą odpowiedzialności za wynik procesu. Jednakże zasady tej nie można odnieść do niniejszej sprawy. Pozwaną bowiem nie można uznać za przegrywającą sprawę.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia i wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i uznaje je za własne z uwzględnieniem wskazanej zmiany orzeczenia.

Strona powodowa nie wykazała, że pozwana została zawiadomiona o przelewie wierzytelności ani przez stronę powodową ani przez cedenta. Zatem stroną powodową z pozwaną nie łączył żaden stosunek prawny z którego wynikałby obowiązek świadczenia pozwanej na rzecz strony powodowej, a spełnienie świadczenia przez pozwaną wobec cedenta miało skutek wobec strony pozwanej.

Przy czym dokonując wskazanego ustalenia faktycznego Sąd Okręgowy nie naruszył żadnego z przepisów zarzuconego przez stronę powodową w apelacji.

Niesłuszny jest zarzut strony powodowej naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 328 k.p.c. Sporządzone przez Sąd Okręgowy uzasadnienie pozwala na przeprowadzenie przez Sąd Apelacyjny kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku. W orzecznictwie reprezentowany jest pogląd, który Sąd Apelacyjny podziela, że zarzut wadliwego sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia może okazać się zasadny, jedynie wówczas gdy z powodu braku w uzasadnieniu elementów wymienionych w art. 328 § 2 k.p.c. zaskarżone orzeczenie nie poddaje się kontroli

instancyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971). Sytuacja taka jednakże na gruncie rozpoznawanej sprawy nie zachodzi. Sąd Okręgowy wskazał dowody na podstawie których oparł ustalenia faktyczne. Przedstawił również ich ocenę.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. Przepis ten statuuje zasadę, wedle której sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów zakreślają przepisy prawa procesowego, zasady doświadczenia życiowego i reguły logicznego myślenia. Dlatego też zarzut obraży cytowanego art. 233 § 1 k.p.c. można sformułować skutecznie tylko wówczas, gdy sąd oceniając wiarygodność oraz moc przeprowadzonych dowodów uchybi przesłankom wskazanym w tym przepisie (taką linię orzecniczą prezentuje Sąd Najwyższy, a z którą zgadza się Sąd Apelacyjny - wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, Lex nr 172176, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02, Lex nr 151522). Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena, dokonywana jest na podstawie przekonania sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Tak procedował Sąd Okręgowy niniejszej sprawie, stąd odmienny pogląd wyrażony w apelacji nie jest zasadny.

Sąd Okręgowy w uzasadnieniu podał, na jakich dowodach oparł ustalenie, iż pozwana nie została zawiadomiona o przelewie wierzytelności. W uzasadnieniu podał również ocenę tych dowodów. Podkreślenia wymaga, iż Sąd Okręgowy nie dopuścił jako dowód wskazanej w apelacji korespondencji mailowej natomiast rozpytywał świadka na okoliczność wskazanej korespondencji. Zeznania tego świadka stały się podstawą ustaleń Sądu Okręgowego. Wskazać należy, iż sąd nie ma obowiązku przeprowadzenia wszystkich dowodów wskazanych przez stronę. Sąd nie może jednak pominąć środków dowodowych na wskazywane przez stronę okoliczności, w przypadku, gdy nie zostały wyjaśnione sporne fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 217 § 2 w związku z art. 227 KPC). Jednakże gdy sąd cywilny zamyka rozprawę, to przed jej zamknięciem nie musi odnieść się formalnie (tak jak w procedurze karnej) do wszystkich zgłoszonych i nieprzeprowadzonych wniosków dowodowych. W szczególności nie wydaje postanowienia o nieuwzględnieniu (oddaleniu) wniosku. Zatem zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. i art. 227 k.p.c. nie są zasadne. Sąd Okręgowy zamknął rozprawę bowiem wszystkie sporne okoliczności sprawy zostały wyjaśnione.

Strona powodowa nie wykazała że w chwili zawierania ugody z cedentem pozwana wiedziała o przelewie. W orzecnictwie i doktrynie przyjmuje się, że zawiadomienie dłużnika o przelewie wierzytelności może nastąpić w dowolny sposób, zarówno pisemnie, jak ustnie. Zawiadomienie to należy kwalifikować jako oświadczenie wiedzy, które wywiera skutek przewidziany w art. 512 k.c. z chwilą dojścia do dłużnika w sposób umożliwiający mu zapoznanie się z jego treścią. Sąd Okręgowy powołując się na wyrok Sądu Najwyższego wskazał, iż przedłożenie potwierdzenia nadania przesyłki poleconej nie zawsze wystarcza do udowodnienia doręczenia tej przesyłki adresatowi. W niniejszej sprawie z taką sytuacją mamy do czynienia bowiem pozwana skutecznie zaprzeczyła, iż wskazana przesyłka została jej doręczona a więc że mogła zapoznać się z jej treścią. Wprawdzie przesyłka została wysłana na adres prowadzonej działalności gospodarczej - na co powołuje się w apelacji strona powodowa ale odbierający przesyłkę brat pozwanej nie przekazał jej przesyłki, co zostało udowodnione poprzez zeznania brata. Pozwana zaprzeczyła, iż przesyłkę otrzymała. Nie mogła się więc zapoznać z jej treścią. Postępowanie cedenta oraz pozwanej w zakresie regulowania zobowiązań świadczy o tym, iż powódka nie wiedziała o przelewie wierzytelności. Powoływana przez stronę powodową korespondencja mailowa nie stanowi zawiadomienia o cesji wierzytelności a do tego stanowi korespondencję mailową z Ł. D. mężem pozwanej. Wskazać należy, iż w umowie cesji to cedent zobowiązał się powiadomić pozwaną o przelewie tymczasem po zawarciu umowy cesji nie tylko przyjmował on od pozwanej wpłaty na zaspokojenie długu, który już przelał ale zawarł z nią ugodę, w której strony rozłożyły świadczenie przelane na stronę powodową na raty.

Zgodnie z art. 512 k.c. dłużnik jest objęty ochroną także w przypadkach dokonania innych niż polegające na spełnieniu świadczenia czynności prawnych między nim a poprzednim wierzycielem. Zalicza się do tych „innych czynności” prawnych w szczególności odnowienie, zwolnienie z długu, rozłożenie świadczenia na raty, odroczenie terminu

płatności, obniżenie oprocentowania, umowne potrącenie. Ze względu na zastosowaną w art. 512 k.c. technikę regulacji - nakaz odpowiedniego stosowania zdania pierwszego, dotyczącego spełnienia świadczenia, do czynności prawnych wskazanych w zdaniu drugim - oraz z uwagi na cel tej regulacji, jakim jest ochrona dłużnika, chodzi tu tylko o takie czynności prawne, odnoszące się do przelanej wierzytelności, które są korzystne dla dłużnika. (por. wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 września 2015 r., II CSK 661/14, Legalis Numer 1352514). Skoro pozwana zawarła ugodę z cedentem rozkładającą na raty zobowiązanie dochodzone pozwem zanim nastąpiło doręczenie jej pozwu a strona powodowa nie wykazała, że w chwili zawarcia ugody pozwana wiedziała o przelewie wierzytelności brak jest podstaw do uznania, iż to pozwaną należy traktować jako przegrywającą sprawę.

Wskazać również należy, na treść umowy pomiędzy cedentem a powodem. Zgodnie z umową cesji przejęcie wierzytelności nastąpiło w celu dochodzenia przez W. na rzecz powierzającego na etapie windykacji polubownej oraz w postępowaniu sądowym (K. 51). Wykonanie zatem zapłaty, czy to do rąk cedenta czy strony powodowej nie miało znaczenia dla wygaśnięcia zobowiązania. Ponadto na podkreślenie zasługuje postępowanie K. O., który zawarł ugodę i nie informował pozwanej o cesji, czym niezależnie od okoliczności związanych z zawiadomieniem pozwanej, co najmniej zasugerował, że rozliczenie ma nastąpić z nim i będzie skuteczne. Pozwana dokonała rozliczenia ze stroną umowy, co nie pozostawała w sprzeczności czy konflikcie z treścią umowy pomiędzy K. O. a powodem. W konsekwencji także, żądanie zasądzenia kosztów postępowania nie było zasadne.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie I na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c., w punkcie II na zasadzie art. 385 k.p.c.

Rozstrzygnięcie o kosztach oparto o treść na art. 100 k.p.c. wobec częściowego uwzględnienia apelacji strony powodowej.

SSA Anna Kowacz BraunSSA Jan KremerSSA Teresa Rak